

เชื้อรา *Cryptosporiopsis eucalypti* สามารถแยกได้จากใบยูคาลิปตัสที่เป็นโรคใบจุดและใบไหม้ซึ่งเก็บมาจากสวนป่ายูคาลิปตัสในจังหวัดราชบุรี กาญจนบุรี และฉะเชิงเทรา ไอโซเลทของเชื้อราที่ได้ใช้ในการศึกษาพื้นฐานวิทยานอาหาร potato dextrose agar (PDA) และใช้ในการปลูกเชื้อเพื่อคัดเลือกสายพันธุ์ยูคาลิปตัสจำนวน 12 สายพันธุ์ ด้วยวิธีการปลูกเชื้อโดยตรงบนต้นกล้าและเทคนิค detached leaf โดยพบว่า เชื้อราทั้ง 9 ไอโซเลทที่แยกได้มีอัตราการเจริญเติบโตบนอาหาร PDA ที่แตกต่างกัน และจากการคัดเลือกสายพันธุ์ยูคาลิปตัสพบว่า สายพันธุ์ SF01, SF06, SF18, SF36, SF94 และ SF98 เป็นสายพันธุ์ด้านทาน และสายพันธุ์ SF03, SF07, SF14, SF16, SF70 และ SF86 เป็นสายพันธุ์อ่อนแอ เครื่องหมายดีเอ็นเอชนิด sequence-tagged site (STS) ได้นำมาใช้เพื่อแยกกลุ่มระหว่างกลุ่มสายพันธุ์ด้านทานและอ่อนแอ คู่ไพรเมอร์ออกแบบได้จากส่วนอนุรักษ์ของยีน pathogenesis-related (PR) protein ยีนด้านทานโรคของพืช และยีนที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอื่นๆ เพื่อใช้ทำปฏิกิริยา PCR ดีเอ็นเอที่เพิ่มปริมาณได้นำไปแยกขนาดด้วยเทคนิคอิเล็กโทรโฟริซิสบนอะกาโรสเจลและโพลีอะครีลาไมด์เจล แลบบดีเอ็นเอที่สามารถแยกกลุ่มระหว่างสายพันธุ์ด้านทานและอ่อนแอ นำไปทำการโคลน หาลำดับนิวคลีโอไทด์ และนำลำดับนิวคลีโอไทด์ที่ได้ไปเปรียบเทียบกับความเหมือนกับยีนในฐานข้อมูล GenBank ผลที่ได้พบว่า จากคู่ไพรเมอร์ทั้งหมด 41 คู่ มีเครื่องหมายดีเอ็นเอ 6 ชนิด ที่สามารถแยกกลุ่มสายพันธุ์ด้านทานและอ่อนแอได้ โดยเครื่องหมายดีเอ็นเอที่พบเฉพาะสายพันธุ์ด้านทานคือ Ce1, Ce2 และ Ce3 และเครื่องหมายดีเอ็นเอที่พบเฉพาะสายพันธุ์อ่อนแอคือ Ce4, Ce5 และ Ce6 เครื่องหมายดีเอ็นเอเหล่านี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อโครงการปรับปรุงพันธุ์ยูคาลิปตัส

Isolates of *Cryptosporiopsis eucalypti* were collected from plantation at Ratchaburi, Kanchanaburi and Chachoengsao provinces. Fungal isolates were used for morphology study and pathogenicity test. Nine isolates of *C. eucalypti* showed differences in colony growth on potato dextrose agar (PDA). Twelve clones of eucalypt were selected and screened for disease resistance using intact seedling inoculation and detached leaf techniques. Six clones, SF01, SF06, SF18, SF36, SF94 and SF98 were classified as resistant clones while the other six, SF03, SF07, SF14, SF16, SF70 and SF86 were classified as susceptible clones. The sequence-tagged-site (STS) marker was used to separate resistant group and susceptible group. Primer pairs were designed from the conserved sequence of pathogenesis-related (PR) genes, plant disease resistance (R) genes, and defense-related genes. STS primers were tested with genomic DNA of resistant group and susceptible group by polymerase chain reaction (PCR). Amplified DNA fragments were separated by agarose gel and polyacrylamide gel electrophoresis. Polymorphic bands of resistant group and susceptible group were cloned and sequenced. All sequences were used to align the similarity with other sequences in GenBank. The results showed that six markers from forty one primer pairs could be used for susceptible and resistant clone detection. The Ce1, Ce2 and Ce3 markers could identify the resistant clones while the Ce4, Ce5 and Ce6 markers could identify the susceptible clones. These DNA markers were useful for eucalypt breeding program.